

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 37

Gorica - 16. septembra 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

SVOBODA

V zadnjem času se po raznih naših časopisih precej razpravlja o beguncih in begunskem vprašanju ter o vzrokih, ki vedno znova silijo ljudi na težko pot begunstva. Povedalo se je že marsikaj. »Klic Triglav« z dne 6. 9. 1954 prinaša v zvezi s tem članek, ki se nam zdi prav na mestu, zato ga skoro v celoti objavljamo.

Zaključek, da ljudje bežijo predvsem zaradi preselitve preko morja ali pa zaradi avanture, je v osnovi zgrešen, ker ne išče pravih vzrokov pobegov. Ni dvoma, da so primeri lahkomišelnosti in kriminala; toda večina ljudi, ki se odloči za beg v svobodo in na poti do nje, postavlja na kocko svoje življenje, mora imeti za tak korak globok razlog. Ali pa so morda že tako zagrenjeni, da se tudi smrti več ne boje?

Nič ni čudnega, da je čistih političnih beguncev razmeroma malo, saj so v glavnem ti že pred leti zapustili Jugoslavijo. Preostali, ki bi prišli v poštev, sedijo po ječah ali pa zaradi starosti in družin ne morejo misliti na beg. Sklonili so glave in tiho doma pričakujejo odrešenja. — Če se pomislimo, da je celo v normalnih razmerah razmeroma malo političnih aktivistov v primeri z množico volivcev, potem nas tudi v izrednih razmerah ne more čuditi nizko število izjavljenih političnih opozicionalcev-beguncev. Tem manj, ko pa ni nobene podtalne politične organizacije, ki bi jo bilo mogoče doma ali zunaj čutiti, pa tako tudi ni konkretne prilike za sočasno politično opozicijo in njene žrtve. Upoštevajmo še, da so ljudje postotno previdni in da jih ne mika izzivati tajno politično policijo.

Ljudje v glavnem bežijo zaradi slabih življenjskih prilik, kakor je zapisal »Tismosova« zapisnik iz Avstrije. Kdo se bo čudil, če se mladi ljudje odločijo za beg, ker so siti stradanja in životarjenja? Siti večne enoličnosti in pripravljenosti k delu, katerega sadov ne morejo dostojno užiti. Naveličani novorazredne diskriminacije, kjer odloča partijska legitimacija, ne pa pridnost in podjetnost in znanje. Kako naj človek zadovoljen, ko pa mu oblast meri kubične metre življenjskega prostora po politični zanesljivosti in z ozirom na to dovoljuje komunistom razkošna stanovanja in brezštevilnim uradom ponosne palače? Kako naj se kdo ima zaupanje v režim, ko kljub milijardni dolarški pomoči in stotinam milijonov dolarjev posojil življenjska raven pada in stoji v Evropi — najnižje!

In po drugi strani: kako naj državljani

verjame komunističnemu tisku, ki opozarja na težkoče emigrantov, ko pa jim tisk vsak dan na vsaki strani laže? Sicer pa je sama »Borba« naredila 9. avgusta reklamo za begunstvo; v letu 1953. so begunci-izseljenci poslali iz svobodnega sveta v Jugoslavijo 1.500.000 paketov. Zaključek v bistri glavi je naraven; če je »Borba« povedala samo pol resnice, je veliko. Tako na zapadu ne more biti slabo, ko pa je ljudem mogoče poleg lastnega preživljanja še kaj prihraniti in celo poslati kak paket domov.

Kar zadeva sedanjo in predvojno vojaško službo je vsaj ta razlika, da pred vojno vojaških beguncev praktično poznali nismo. Če bi šlo tu samo za golo odsluženje kadra ali pa orožnih vaj, število beguncev ne bi bilo tako visoko. Odločilne so moreče okoliščine.

Izvajajoče je dejstvo, da beži zlasti mladi rod. Tisti rod, ki ga komunistični režim že deset ali deset let izključno vzgaja in prevzgaja — očitno pa ga prevzgojiti ne more. Ali je morda dal za ta rod pojasnilo tisti študent, ki so mu bila »obzorja preozka« in je izbral svobodo?

Na splošno je pa težko točno razvrstiti posamezne primere pobega. Mnogi vzroki so namreč med seboj povezani, eni povzročajo druge. Gotovo je le, da odmeva iz vseh primerov globok življenjski klic po svobodi.

Kajti tam, kjer ni svobode, tam ni napredka, ni blagostanja, ni zadovoljstva in ni uspehov. V najboljšem primeru pride do mrtvila brez pobud in brez izgledov na izboljšanje. In celo od tega je Jugoslavija neizmerno daleč! Osnovni problem človeškega sožitja je že stoletja in stoletja vprašanje svobode. Nobeno nasilje ni prineslo sožitja. Tega tudi komunisti z nasilnimi metodami niso mogli in ne bodo mogli doseči. Tok beguncev se tako ne bo nikdar ustavil in tega vprašanja nobena povratniška pisarna ne bo nikdar mogla rešiti. Če boste vrtili enega, jih bo pobegnilo deset.

Vsi ti begunci so danes in jutri živ opomin svobodnemu svetu, da je Jugoslavija dežela nesvobodnih, lačnih, raztrganih in nesrečnih ljudi. Ti begunci odrekujejo nasilnemu režimu vso moralno osnovo, da bi govoril v imenu tlačenih narodov. Begunec so pred svobodnim svetom glasnik tistih milijonov, ki ječijo v domovini in čakajo od svobodnega sveta odrešenja. Tisoč let je slovenski narod krvavel, a izkravel ni; tudi zaradi beguncev ne bo! Dokler bo v njem kaj vere in hotenja po svobodi!

munistično izzivanje. Otok Kemoj, ki ga imajo kitajski nacionalisti v rokah, leži v neposredni bližini otoškega mesta Amoja ter je le kakih deset km od kitajske celine oddaljen. Otok nima nobene strateške važnosti, ker ga komunistično topništvo ne samo težkega, ampak tudi srednjega kalibra vsak čas lahko obstreljuje. Važen je le toliko, ker predstavlja z nekimi drugimi otoki izvidniško postojanko nacionalistične vojske, ki ima, kakor znano, na otoku Formozi svoj glavni sedež. Tukaj pri Kemoju je prišlo torej do obojestranskega topniškega obstreljevanja in do kombiniranega letal-

skega in pomorskega napada s strani kitajskih nacionalističnih sil. Tega napada se je udeležilo več kot sto letal in več vojnih ladij, s katerimi razpolagajo nacionalisti. Napad je bil naperjen proti mestu Amoju ter je prizadel komunistom veliko škode. Podobne napade so nacionalisti pozneje še večkrat ponovili. Vse to pa utegne kitajske komuniste še bolj razdražiti ter jih privedi do tega, da boj za Formozo, ki ga že dolgo obljubljujejo in napovedujejo, vzamejo resno v roke, kar bi imelo spriče ondotnega položaja lahko težke mednarodne posledice.

ference svoje pomisleke. In tako je prišlo do tega, da je bila nameravana konferenca preložena na poznejši čas. Mnogi listi so celo zapisali, da se ta konferenca sploh ne bo vršila, a zdi se, da so se pri tem usteli.

Anglija ne misli namreč iniciative, ki jo je vzela v roko, kar tako na lahkem opustiti. Angleži se zavajajo, da so propada evropske obrskupnosti tudi oni nekoliko krivi, ker niso hoteli sprejeti večjih obveznosti pri skupni evropski vojski, in da je torej nekako njihova dolžnost, da poskušajo najti kako nadomestilo za zavrnjeno evropsko obrskupnost. Da bi ohranili iniciativno v svojih rokah, je angleški zunanji minister Eden predlagal državam zavrnjene evropske skupnosti, da bi jih smel obiskati ter se razgovoriti z njihovimi zunanjimi ministri o stanju, ki je nastalo zaradi propada evropske obrskupnosti, in o stališču, ki ga posamezne vlade zavzemajo do nemške oborožitve, in o načinu, kako bi bilo mogoče vključiti Zapadno Nemčijo v zapadni obrambni sistem. Ti Edenovi razgovori ne mislijo nadomestiti nameravane konference devetih, temveč ji pripraviti pot ter olajšati delo, kakor naj bi tudi londonska konferenca olajšala delo zborovanju Atlantskega sveta, ki naj bi končoveljavno sprejel sklepe o vključitvi Nemčije v zapadno obrambo.

Edenovi obiski so se pričeli zadnjo soboto v Bruslju, kjer so se zbrali vsi trije ministri Beneluxa (Belgije, Nizozemske in Luksemburga). O vsebini teh bruseljskih razgovorov nam trenutno ni še nič znano. Eden je pri svojem odhodu iz Bruslja povedal novinarjem le to, da je imel s pričujočimi ministri koristne razgovore in da mu to dejstvo daje poguma za delo, ki ga bo treba še izvršiti.

Iz Bruslja je odletel Eden drugi dan (v nedeljo) v Bonn, kjer je imel več razgovorov z Adenauerjem in njegovimi sodelavci. Poročila pravijo, da sta Eden in Adenauer izključila vsako možnost konference štirih, to je treh zapadnih velesil s Sovjetsko zvezo, ki bi hotela Nemčijo nevtralizirati ter zabraniti njeno vključitev v zapadno obrambo. Eden je pri tej priliki predložil baje Adenauerju načrt o vključitvi Zapadne Nemčije v Atlantsko zvezo in Adenauer je baje privolil v ta načrt pod pogojem, da se prizna Nemčiji popolna neodvisnost, nakar bi si Nemčija sama naložila nekatere vojaške omejitve, ki bi mogle pomiriti Francijo. Tako bi bila pripravljena odgovoriti se izdelovanju težkega in atomskega orožja ter omejiti število svojih divizij. Nikakor pa se ne misli odgovoriti lastnemu glavnemu stanu, ki bi moral ostati seveda podrejen Atlantski vojski.

Iz Bonna je odletel angleški zunanji minister v Rim, kjer je imel v terek posvetovanja z italijanskimi državniki. V Rimu ni naletel Eden na nobene posebne težave, ker je vsa italijanska vladna politika popolnoma evropsko orientirana. Podrobnosti rimskih razgovorov pa nam niso znane, ker se ti razgovori, ko to pišemo, še niso končali. Lahko pa rečemo, da so se rimski razgovori tikali tudi tržaškega vprašanja, ki tvori že dolgo časa eno izmed glavnih skrbi italijanske zunanje politike.

Iz Rima se je podal Eden medtem v Pariz, kjer je zaključil svoje razgovore. Mnogi so bili mnenja, da bi bil moral pričeti Eden svoje razgovore v Parizu ter jih nadaljevati v Bonnu, kajti od Pariza in Bonna je v prvi vrsti odvisno, ali bo prišlo do sporazuma med Francozi in Nemci in s tem tudi do kakega nadomestila za tako nesrečno pokopano evropsko obrskupnost.

L. P.

Zaradi Formoze

Kakor znano, je nacionalistična Kitajska od ogromnega kitajskega ozemlja ohranila le otok Formozo in nekaj malih otočičev v njeni bližini. Tja na Formozo je pribežalo pred komunisti, kakor cenijo, par milijonov Kitajcev, vstevši okoli pol milijona mož razbite Čangkajšekove armade, tako da je sedaj na otoku, ki ima skoro 36.000 kvadr. km površine, okoli osem milijonov ljudstva.

Formoza (Lepa), tudi Taiwan imenovana, zasluži povsem svoje ime, ker je v resnici lepa, prelestna dežela. Njena notranjost je gorata ter pokrita s tropskimi pragozdi. Najvišja gora, Mount Morrison, je 4143 metrov visoka. Formoza je pa tudi bogata dežela, ki pridelava veliko riža, sladkornega trsa, zemeljskih lešnikov, soje in čaja. Ima tudi premog in petrolej. V njeni notranjosti živijo razna divja malajska ljudstva, medtem ko najdeš ob njenih obalah predvsem Kitajce in Japonce.

Formoza je spadala že od nekdaj h Kitajski, le po nesrečni kitajsko-japonski vojni (1894-1895) je prišla pod japonsko oblast ter ostala pod Japonec do konca zadnje svetovne vojne. Da ni padla kitajskim komunistom v roke, se mora zahvaliti zadnji vojni na Koreji. Ko je prišlo namreč do korejske vojne, je predsednik Truman, kot vrhovni poveljnik ameriških vojnih sil, ukazal VII. ameriškemu brodogradu, da mora nevtralizirati otok, to je, da mora preprečiti, da bi prišlo med kitajskimi komunisti in nacionalisti do kakih spopadov. Ta Trumanov korak je bil Čangkajšekovi razbiti armadi v veliko korist. S pomočjo ameriških izvedencev in ameriških podpor, so nacionalisti reorganizirali ter modernizirali svojo armado, mornarico in letalstvo. Ko je postal Eisenhower predsednik Združenih držav, je ukinil tako zvani »embargo« ter dal nacionalistom prosto roko. To je storil, da bi zmanjšal pritisk kitajskih komunistov na Korejo in na Indokino s tem, da so morali del svojih sil razpostaviti vzdolž svoje na tisoče km dolge obale za slučaj kakega napada z nacionalistične strani. Obenem je ščitil še vedno Formozo pred komu-

nističnimi napadi.

Iz tega sledi, da polagajo Zdržene države na Formozo posebno važnost in da ne mislijo dopustiti, da bi prišel ta strateško tako važen otok kdaj komunistom v roke. Kitajski komunisti pa so že večkrat poudarili, da se Formozi ne mislijo odpovedati. V luči teh dejstev je treba presojati zadnje dogodke v neposredni bližini Formoze, dogodke, ki bi se utegnili razviti v kak nov krvav spopad na Daljnem Vzhodu.

L. P.

Katoličani o vodikovi bombi

Thomas E. Murray, eden od petih članov ameriške komisije za atomsko silo in ugleden katoličan, je imel govor na katoliški univerzi v Washingtonu in je v njem dal zanimiv predlog, ki ga je objavilo vse svetovno časopisje. Rekel je, da naj bi povabili vse glavne državnike sveta, da bi prisostvovali eksploziji velike vodikove bombe. Če bi se namreč oni in narodi, ki jih vodijo, zavledli, kaj bi pomenila nova vojna, bi to vzbudilo v njih upravičen strah pred njo in nastopili bi proti vsakršni politiki, ki bi lahko privedla do atomske vojne. Groza pred novo vojno bi morda tudi vzpodbudila ljudstva, ki zdaj trpijo pod totalitarnimi komunističnimi diktaturami, da bi se uprli in odstavila svoje vlade.

Državniki, ki bi videli eksplozijo vodikove bombe, bi se znebili vseh utvar. A bogve kakšna nova atomska orožja bodo še iznašli, če ne bo možno hitro končati sedanjega tekmovalstva v atomskem oboroževanju, je rekel Murray. Celotno svetovno razdaj spoznati, da se je človekov odnos do narave temeljito izpremenil. To pa mora nujno vplivati tudi na odnose med narodi.

Murray je poudaril, da atomska sila, s katero zdaj razpolaga človeštvo, še ni sama po sebi nevarna. Nasprotno, kot vsaka naravna sila je tudi ta od Boga. Zato je dobra in lahko človeštvu koristi. A moralo bi jo izkoristiti v dobro, ne pa v slabo. Vse zavisi od tega, kako jo bo uporabilo. Lahko jo izkoristi za napredek, ki človeštvu ne bo ustvaril nebes na zemlji, pač pa omogočil ljudem mirno, urejeno življenje in blaginjo. Če ne, pa lahko spravi človeštvo v strašen, predgodovinski kaos. Od ljudi samih zavisi, kako se bodo odločili.

Edenova potovanja

V začetku preteklega tedna se je govorilo o konferenci devetih, ki naj bi se vršila ta teden v Londonu in na kateri naj bi se našel kak izhod iz slepe ulice, v kateri se je znašla zapadna Evropa zaradi francoske zavrnitve evropske obrambne skupnosti. Na splošno so vse zainteresirane države ta angleški predlog o konferenci z veseljem sprejele, le čas konference se je zdel nekaterim vladam preuranjen, češ da se ni mogoče v tako kratkem času pripraviti primerno na tako važno konferenco.

Amerika in Nemčija sta imeli še posebne razloge, da bi se konferenca preložila na poznejši čas. Ameriški zunanji minister Foster Dulles se je mudil še sredi preteklega tedna na Manili; od tam bi se moral podati, kakor je bilo zmenjeno, še na Formozo in Japonsko. Ker ni mogel in tudi ni hotel teh dveh obiskov odložiti, bi mu bilo precej težavno, podati se brez vsake temeljitejše priprave na novo konferenco v London. Pa tudi nemški kancler Adenauer je izrazil glede časa napovedane kon-

Nevarna trenja

Med tem ko so se zbirali zastopniki osmih držav na Manili, da bi izdelali in podpisali obrambni pakt za jugovzhodni del Azije, je prišlo na Daljnem Vzhodu do dveh dogodkov, ki pričajo, kako napete so ondotne razmere in kako lahko bi prišlo ravno v tem delu sveta do izbruha kake nove vojne.

Prvi dogodek, ki ga moramo omeniti, je napad dveh sovjetskih reakcijskih lovskih letal na ameriško izvidniško letalo »Neptune«. Napad se je izvršil kakih sto milj vzhodno od Vladivostoka in kakih 40 milj od Sibirije, torej izven sovjetskega teritorialnega neba. Ameriško letalo je bilo zadeto ter se je z desetimi možmi posadke zrušilo v morje, vendar se je posrečilo rešiti devet mož posadke.

Sovjetska vlada je, kakor po navadi, potvrdila resnico ter obdoločila ameriško letalo, da je prekorajšilo sovjetske meje ter da je kot prvo napadlo obe sovjetski letali. In da bi bila sovjetska trditev tem bolj verjetna, je namestnik sovjetskega zunanjega ministra Gromiko izročil Bohleu, ameriškem poslaniku v Moskvi, posebno noto, v kateri sov-

jetska vlada protestira zaradi kršitve sovjetskih meja ter poziva ameriško vlado, naj ukrene vse potrebno, da se taki in podobni incidenti ne bodo več dogodili.

Ameriška vlada je zavrnila ogorčeno ta protest, obenem pa se je obrnila na Varnostni svet ZN ter zahtevala podrobno preiskavo in obzornost sovjetskega napada. Pri seji Varnostnega sveta, ki se je vršila zadnji petek, je ameriški zastopnik Lodge zahteval, da mora Sovjetska zveza stopiti v stik z Združenimi državami ter se z njimi zneniti glede odškodnine za sestreljeno letalo in za osebo, ki je izgubila pri tem svoje življenje, ali pa prepustiti vso zadevo Haaskemu mednarodnemu razsodišču. Sovjetski delegat Višinski je označil Lodgevo trditev o poteku dogodka za neresnično ter je zahteval zavrnitev ameriškega predloga. Varnostni svet je je njegovo zahtevo z desetimi glasovi proti enemu, to je sovjetskemu, zavrnil.

Drugi dogodek, ki je vzbudil politične kroge, pa je obstreljevanje otoka Kemoja s strani baterij komunistične Kitajske in takojšnji odgovor kitajskih nacionalistov na ko-

Petnajsta ned. po binkošnih

Tisti čas je šel Jezus v mesto z imenom Naim, in šli so z njim njegovi učenci in mnogo ljudstva. Ko se je približal mestnim vratom, glej, so nesli ven mrliča, edinega sina matere, ki je bila vdova; in z njo je bilo mnogo ljudi iz mesta. Ko jo je Gospod videl, se mu je v sreci zasmilila in ji je rekel: »Ne jokaj!« In pristopil je ter se dotaknil nosil — nosilci pa so obstali — in je rekel: »Mladenič, rečem ti: Vstani!« In mrtvi je sedel in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi. In strah je obšel vse, in hvallili so Boga ter govorili: »Velik prerok je vstal med nami.« in »Bog je obiskal svoje ljudstvo.«

MATI IN SIN

Vesela je mati, ko ji od krsta prinesejo novorojenčka. Odnese lo bili botri pogančka, vrnili pa so se s kristjančkom. »Ali je kaj jokalo?« sprašuje radovedno.

Krst pač izbrise izvorni greh, ne odstrani pa vseh posledic greha; med temi se posebno javlja hudo nagnjenje. Vinogradnik obrezuje pri trti poganjke, da ne divjajo, vrtnar priveže mlado drevesce, da se ne skrivi, mati pa zatira z vzgojo pri otroku poganjke hudega nagnjenja in uravnava srce na pot dobrih navad. V verskih naukih dobi toliko modrosti in navodil, da more, poleg naravne razumnosti, biti otroku skrbna vrtnarica in varna vzgojiteljica.

Mati, ki se odteguje pridigam, izgublja mnoge migljaje za vzgojo in boljšo vzgojo svojih otrok. Taka mati večkrat meni, da se otrok vzga-

ja s šibo ali z grožnjo, da bo kaznovan. Vera daje bolj odlična sredstva, n. pr. Bog te vidi, angeljček vse zapiše; glej, Jezus zate trpi, ker nisi priden, itd.

Toda otrok dorašča in doraste. Mati vidi, da je izpostavljen raznim slabim vplivom. Še nevarnejši so vplivi, ko sin ali hči, po končani šoli, vstopi v delo, ali še hujše, ko se poda v širni svet. Marsikateri se odtuji domačim, domu in veri... Vendar vstane, posebno v trenutkih zapuščenosti, misel na dom, posebno na drage domače, predvsem na mater. Tedaj se srce razneži, zajoka: sin je bliže materi. Če misel pridobiva ta, vrne zgubljenega na pravo pot.

Še bolj kot spomin na dom in na mater, pride v poštev nadnaravna moč: *materina molitev*. Grenke materine solze so ganile Jezusa, da ji je obudil sina, kar poroča današnji evangelij. Kako ne bo Jezus ganjen in usmiljen, ko vidi solze in sliši molitve zaskrbljene matere. Srečen sin, srečna hči, ki ima tako mater. Materina molitev predere oblake in ogreje ledeno srce sinovo, izprosi milost spreobrnjenja. Vedno svež dokaz za to je sv. Monika, ki je z molitvijo rešila Avgušтина. Zapustil je stranpota, postal celo odličen svetnik! Ko je molila in zdihovala, ji je zaklical sv. Ambrož: »Otrok take matere ne more biti pogubljen!«

Matere, pa imejte dobre ali poredne sinove ali hčere, molite zanje, darujte zanje sv. maše, sv. obhajila! Ne hoste osramočene. Priporočajte jih tudi nebeski Materi Mariji. Ta še bolj kot vi želi, da bi bili dobri.

Slov. dekleta na kongresu Marijinih družb v Rimu

Nepozabni bodo ostali v spominu dnevi veličastnega svetovnega kongresa Marijinih kongregacij v Rimu vsem, ki so se ga udeležili. Na tisoče in tisoče kongregantov iz vseh delov sveta je za to priliko prihitelo v Rim, da se poklonijo sv. očetu ob 60-letnici njegovega vstopa v Marijino kongregacijo in da skupno z njim obnovijo Mariji dano zaobljubo ter se navdušijo za nadaljnje delo.

Na praznik Marijinega rojstva zvečer je bila v Petrovi baziliki slovesna otvoritev kongresa. Trg sv. Petra je mrgelel od nepreglednih množic vseh narodov in vseh jezikov, med njimi smo bili tudi mi Slovenke, drobce v ogromni stavbi sv. Cerkve. Reke množice se neprestano utapljuje v ogromno baziliko. V vseh srcih je ena sama želja, eno samo hrepenenje — videti skupnega očeta in mu izpričati vdanost in zvestobo. Orkan neposiniga navdušenja zavalovi med množico, ko se na rdeči nosilnici prikaže bela postava sv. očeta. Počasi se pomika proti Petrovemu prestolu, na tisoče rok se mu proži v pozdrav, v vseh jezikih poveljujejo v njem Petrova naslednika. Le s težavo pojema val navdušenja. Tedaj spregovori sv. oče. Govori sicer v francoščini, a njegov glas doseže vsa srca. Vemo in čutimo, da govori ljubezen skupnega očeta, ki mu je edina skrb zveličanje njegovih otrok. Neprestano se ponavljajo vzkliki navdušenja, medtem ko sv. oče pozdravlja posamezne skupine. Po zahvalni pesmi se vrača sv. oče med dyama strnjena vrstama Marijinih otrok zopet v Vatikan. Ob koncu bazilike se še enkrat ustavi, dvigne se in razprostre roki v objem vseh. Ganjenost je na njegovem svetniškem obrazu, ko blagoslavlja Marijino armado vse naokrog.

Množice polagoma zapuščajo baziliko. Navdušenje in sreča je na vseh obrazih. Lurški napjev zadoni po cerkvi. Vsak narod prepeva v svojem jeziku lursko himno. Marijina slava nima meja. Od vzhoda do zahoda je blagorovano Njeno ime.

Naslednje jutro je imela slovenska skupina Marijinih družbenic sv. mašo v cerkvi Imena Marijinega na Foro Traiano. Zvečer pa je bil na ogromnem stadionu na trgu Siena folkloristični nastop raznih navzočih narodnosti. Nastopili so kongregantisti s pevskimi točkami, narodnimi plesti in godbo. Veliko navdušenja in odobravanja je bil deležen nastop slovenskih deklet zastopnic goriških in tržaških Marijinih družb v pestrih narodnih nošah. Čudovito je odmevala slovenska pesem v jasno noč: »Gor čez izaro, gor čez gmajnico...«

Naglo bežijo dnevi v večnem mestu. Polni so najlepših vtisov in doživetij.

tila stisko preganjanja svojih ljudi, kakor na teh svetih tleh. A mogočni zidovi Koloseja nam govorijo o zmagi, tam v sredini arene žari ogromni križ, naše največje upanje. Nepopisni so občutki, ki jih odnašamo s tega svetega kraja. Nebo žari kot v zarji velikonočnega jutra.

In še se spominamo na naše trpeče brate naslednje jutro v katakombah sv. Kalista ob grobu sv. Cecilije. Tisočletja izginejo. Mučenci nekdanjega Rima in mučenci naše dobe si podajajo roke in skupno z nami molijo k nebeskemu Očetu za versko svobodo trpeče domovine. Še zadnjič se zberemo na Piazza di Spagna k slovesnemu zaključku svetovnega kongresa Marijinih kongregacij. Na visokem skoro donebesnem stebri sredi trga stoji Brezmadežna. Čudovito se odraža v luninem svitu in zre navzdol na tesno strnjene čete svojih otrok. Prapori katoliške mladine plapolajo, cvetje ob vznožju stebra govori o svetlih idealih, ki gorijo v srcih vseh Marijinih otrok. Raz visoki balkon doni govor v raznih jezikih, Španci vzklikajo sv. očetu in Devici Mariji, nemška mladina poje svojo himno, vesoljnost sv. Cerkve ne pozna meja.

A že vstaja zarja našega zadnjega dne v svetem mestu. Ne moremo se posloviti od Rima, ne da bi obiskali naše častite slovenske sestre na via dei Colli, skoro bi rekli na skupnem domu vseh rimskih Slo-

vencev. V prijazni kapelici prisostvujemo sveti maši. Poslovilni govor č. g. dr. Škerla bomo odnesli s seboj v življenje. Dnevi bivanja v Rimu morajo biti tudi nam kot svetla popotnica za bodoče dni.

Še zadnjič se zberemo v veliki dvorani pod cerkvijo Srca Marijinega v najmodernejšem delu Rima. Po pozdravnih besedah voditelja goriške Marijine družbe in po lepem govoru č. g. patra Prešerna zopet zadoni naša slov. beseda. Petje in recitacije izražajo naše navdušenje in naš ponos, da pripadamo narodu, ki kljub preganjanju in zatiranju ni zaostal v kulturi za drugimi velikimi narodi. Lepota naših gor, ki jih občudujemo na platnu v krasnih barvanih posnetkih dr. Beleja nam to še bolj potrjuje. V cerkvi nad dvorano sledi še zadnji blagoslov na rimskih tleh. Mnogo Slovencev iz Rima je z nami. Z zahvalno pesmijo zaključimo naše bivanje v svetem mestu.

Vlak drvi v zvezdnato noč. V nas se križajo doživljanje in spomini z lepoto tisočletnega mesta, z občutki, ki jih ima človek, ko zapušča očetov dom, skupno žarišče krščanstva. Vračamo se bogatejši na lepih doživetjih in trdnosti v prepričanju, da Petrove skale pekelska vrata ne bodo premagala, tudi zato, ker nad njo čuva Brezmadežna Devica Marija.

Goriška družbenica

PAZNIK MARIJE KRALJICE

Na praznik vseh svetnikov dne 1. novembra bo v Rimu na trgu svetega Petra proglašen nov liturgični praznik Marijinega kraljevanja. Odbor za praznovanje marijanskega leta je sklenil, da bo povabil zastopnike vseh važnejših Marijinih svetišč po svetu, naj se slovesnosti udeležijo s svojimi zastavami.

NAJDENI GROB PATRONA KANADE

Iz Kanade poročajo, da je jezuit — arheolog Denis Hegarty prepričan, da je odkril 300 let star grob sv. Ivana Brebeufskega, ki so ga leta 1649 nekje blizu Ontaria Indijanci strahotno mučili in pobili. Kasneje so ga tam tudi pokopali. Sv. Ivan Brebeufski je ustanovil prvi jezuitski samostan sredi severnoameriških Indijancev. Kot znano, je bil skupno s sedmimi drugimi jezuitskimi misijonarji kanoniziran leta 1930, takoj nato pa proglašen za drugega patrona Kanade.

KOLIKO KATOLICANOV ŽIVI POD KOMUNISTIČNO OBLASTJO?

Po najnovjših statistikah živi sedaj pod komunistično oblastjo kakih 800 milijonov ljudi. Od teh jih je 63 milijonov katolčanov, ki so po raznih deželah razporejeni tako-le:

V Albaniji jih je 100.000, v Bolgariji 56.000, na Kitajskem 4 milijone, na Estonskem 2.000, v Jugoslaviji pet milijonov in pol, v Latviji pol milijona, v Litvi 2.200.000, v Severni Koreji 20.000, v Severnem Vietnamu 1.200.000, v Vzhodni Nemčiji 2 milijona, na Poljskem 21.500.000, v Romuniji 3 milijone, v Sovjetski zvezi 8 milijonov, na Češkoslovaškem 9.300.000, na Madžarskem pa 6.125.000.

AFRIKA PROSI ZA ZDRAVNIKE IN UČITELJE

V Veliko Britanijo sta pred nedavnim prišla dva afriška katoliška škofa iskat evropske zdravnike, bolniške strežnice, babice in učitelje — laike ali redovnike — ki bi bili pripravljeni iti delovat v njuni škofiji. Eden je prišel iz dežele Kumasi, drugi iz Kete, ki obe ležita na Zlati obali. Obe škofiji imata lepo cveteče urejeno katoliško življenje, na stotine osnovnih šol in sta pričeli prav pred kratkim s tiskom prvih knjig v jeziku ašanti, ki ga govore njihni verniki. Obe deželama pa manjka bolnišnice, porodnišnice, materinskih domov, zlasti prvi. V drugi, v Keti, vlada pomanjkanje na področju šolstva. Šolstvo je tam sicer v državnih rokah, toda država, ki plačuje učitelje, prepušča skrb zanje katoliški Cerkvi.

BOJ PROTI JETIKI V JUŽNI AFRIKI

»Za uspešen boj proti jetiki je treba zvišati delavske plače!« Tako je izjavil nadškof južnoafriškega mesta Cap. Jetika je med črnci v Južni Afriki zelo razširjena. Vlada je osnovala posebno komisijo za pobijanje te bolezni. In to komisijo je nadškof opozoril, da bolezen najbolj pospešujejo slabe življenjske razmere. Med drugim je tudi rekel: »Delo vaše komisije bi bilo nepotrebno ali vsaj zelo omejeno, če bi bile socialne razmere v Južni Afriki krajše in pravičnejše.«

GUATEMALSKI NADSKOF

Guatemalski nadškof Rossell je novi vladi nakazal smernice, ki vodijo k preosnovi države. Predvsem je treba zavarovati ljudstvo pred socialnimi krivicami. Delavci morajo biti deležni vseh ugodnosti, ki jim pripadajo po socialnem nauku Cerkve. In končno se ljudje morajo odpovedati osebnemu obračunavanju in maščevanju. Narod naj združi moči v delu za kulturni in gospodarski procvit države.

»LEPA« VERSKA SVOBODA

V večini okrožij, ki so že v območju komunističnega Vietmina, so katolicanom prepovedali moliti za povratek Rusije v kat. Cerkve. Prav tako so prepovedali vernikom, da se v predobhajilnih molitvah ne smejo kesati svojih grehov. To prepoved utemeljujejo s trditvijo, da mora rodoljub obžalovati le tisto, s čimer se je pregrešil nad državo. Vernikom so tudi prepovedali celo vrsto molitev k Materi božji.

POTOMEK LJUDOZRCEV - DUHOVNIK

V duhovnika je bil posvečen na severnih Salomonovih otokih Luis Tamuka, vrhovni poglavar svojega rodu. Čudna so pota božje Previdnosti. Novomarišnik je potomec družine, katere obrt je bila nekoč lov na človeške glave.

KATOL. VERA JE TUDI ZA VOJAKE

Katoličan je postal eden najvišjih častnikov japonske cesarske mornarice Kazuyoshi Yamaji. Bil je član glavnega stana japonske vojske in svoj čas celo pribočnik japonskega cesarja.

TRINAJSTA POSTAJA

JEZUSA SNAMEJO S KRIZA IN POLOŽE MARIJI V NAROCJE

Konec je trpljenja Odršenikovega, jok in žalost njegove Matere se pa nadaljuje. Kristus je mrtev, Mariji v naročju leži, ali v njem je klica življenja. S tem se je prvi del zgodovine Križa zaključil.

Od tega trenutka dalje se nadaljuje drugi del zgodovine Križa: vsak človek, vsak narod doprinaša svoj delež k tej zgodovini, tako kakor je Bog v svoji Previdnosti določil. Je to delež trpljenja, potreben za izpolnitev skrivnostnega Telesa Kristusovega, ki je Cerkev.

Majhen je delež slovenskega naroda v tem trpljenju mističnega Kristusovega Telesa, v Cerkvi, a potreben je za nov rod, ki ima vzkaliti iz semena mučencev.

Marija, Kraljica mučencev, naj bo to seme znamenje novega, Tebi in Tvojemu Sinu posvečenega rodu, v trpljenju in mukah izčiščenega, pa vsega voljnega ukloniti se križu, ki mu ga Bog nalaga. Marija, s sedmerimi meči prebodenim Srcem, ki Te častimo kot žalostno Mater, sprejmi v svoje naročje naš narod, saj je Tvoj narod, danes bolj kot kdaj prej, ker je Tebi posvečen, Ti pa si mu kraljica. Vlij upanja v srca trpečim, dvigaj kvišku pogled dušam krvavečim, da se narod zave, kako mu je v današnjih dneh trpljenje potrebno. In vodi ga k zmagi Ti, o Marija, k zmagi vere in ljubezni, ki zadovolji duše in jih napravi srečne; vodi ga k Bogu, kjer se v večnosti začne tretji in največji del zgodovine Križa, ki se nikdar ne neha, del zmagoslavja, triumfa, veselja.

Marija, ob strani nam stoj, ko hodimo skozi življenje obloženi s križi in tegobami, raztreseni po svetu tako daleč od domovine. Upamo v Tebe, Marija, ljubimo Te in Te hočemo ljubiti tudi za brate, ki Te ne ljubijo, ki hočejo Tvojega Sina iztrgati iz sre mladine. Bodi moč našim materam v skrbi za njih družine, vodi naše očete, blagoslavljal našo mladino, čuvaj nad duhovniki, varuj ves narod.

Mati bolečin, v Tvoji bližini bolj razumemo našo bolečino in jo pridružujemo Tvoji, da jo skupno Bogu darujemo za narod naš, ki hoče vero ohraniti. Tebe vedno ljubiti in ostati zvest Tvojemu Sinu! Amen.

(Molitev Antona Iskre v Koloseju ob križevem potu 10. 9. 1954 na svetovnem kongresu Marijinih družb).

Iz življenja Cerkve

KARDINAL SPELLMAN: BOŽJEGA SVETA NI MOGOČE OVAROVATI BREZ BOŽJE POMOČI

Newyorški nadškof kard. Francis Spellman je v ponedeljek govoril na nekem zborovanju newyorških mestnih voditeljev in opozoril, da mora biti svobodni svet oprezen pri sklepanju dogovorov s Sovjetsko zvezo.

Voditelji v Krenlju so brezbožniki — je rekel — in skrajno neumno je misliti, da je mogoče z njimi skupaj obvarovati

človeško kulturo in znova zgraditi božji svet brez božje pomoči.

Kardinal je tudi rekel, da niso Združene države prav nič varnejše pred komunizmom kot kaka evropska država, ki je bila priča »pobjanja in zasajenja celih narodov po komunistih.« Če hoče Amerika ostati svobodna, je poudaril, mora enotna stati na straži pred mogočno, hitro rastočo, neposredno nevarnostjo brezbožnega komunizma.

»FESTIVAL SV. BONIFACIJA V FULDI«

V starodavni Fuldi na Nemskem, kjer je grob apostola Nemecev, sv. Bonifacija, pripravljajo nemški katoliki vsako leto svoje »Nemske katoliške dneve«, ki so jih tuji časi primerno krstili za »Festival sv. Bonifacija«. Letos so bili »Nemški katoliški dnevi« že 76-letni in so se vršili od 31. avgusta do 5. septembra. Tedaj je prišel v Fuldo tudi angleški kardinal Griffin, gotovo pa vsi vidnejši nemški katoliški hierarhi. Ob tej priložnosti je kölnski nadškof, kardinal Frings, posvetil nemški narod brezmadežnemu Srcu Marijinemu, sam sv. oče pa je vodstvenemu odboru »Katoliških dni« poslal posebno pozdravno pismo.

GOVORI KAT. DUHOVNIKOV PRVIC NA SPOREDU SIAMSKEGA RADIA

V Siamu, ki je pretežno budistična dežela, so bili pred nedavnim prvi povabljeni katoliški duhovniki, naj bi predavali po državnem radijskem omrežju. Predavanja so prevzeli salezijanci, ki bodo imeli tako priložnost, da javno razložijo svoje vzgojne metode.

MARIJANSKI SHOD

NA OPČINAH V NEDELJO 19. SEPTEMBRA POPOLDNE

V mestu in po vseh tržaških vaseh se čuti živo zanimanje za letošnji skupni marijanski shod na Opčinah. Mnogi izmed nas smo videli preteklo nedeljo morje ljudstva pred novim marijanskim spomenikom v Trstu in tedaj smo sklenili: to nedeljo zopet pojdemo na pot radi Marije, saj je pred njenim oltarjem tako lepo.

Sporod našega šestega marijanskega shoda je znan: sv. maša ob štirih pop., marijanska procesija, govor msgr. Ukmarja, blagoslov, — to je skupno dve uri skupne molitve in petja v čast Matere božje. Kako bo to zopet lepo! Samo vsi sodelujmo: pazimo na dirigenta, glejmo na red v procesiji, vse žene gredo v štiristopih za cerkvenimi pevci, vsi prinesimo cvetja in listek z molitvijo mar. leta! Slovesnost se bo vršila ob vsakem vremenu, zato le vsi na pot! — Po končanem blagoslovu se bo vršilo v cerkvi darovanje za skupne siročje proslave.

Ponovno vabimo zlasti vse sveti veri zveste može in fante! Vabimo narodne noše s Proseka, Kontovela, iz Trebč, iz Sv. Ivana, Barkovelj, Škednja in od drugod! Vse druge organizirane skupine bodite pravočasno na mestu, da se procesija dobro in hitro uredi. Z ljubljanim Sinom nas blagoslovi Devica MARIJA!

Slovenske šole v Trstu in „Giornale di Trieste“

Trst, 13. sept. 1954.

List „Giornale di Trieste“ se je na svoji 2. strani 8. septembra drznil zapisati naslednje trditve: Slovenska šola vedno bolj propada. To pa zato, ker ta šola ni na zadostni višini. Njene učne moči niso dovolj sposobne. Učni program ni tako resen in temeljit (»serio e approfondito«) kakor na italijanskih šolah. Na šoli imajo vpliv Titovi tržaški emisariji (»gli emissari triestini di Tito«), ki jim gre predvsem za to, da postane šola njih propagandno sredstvo. Navaja se tudi konkretni primer take propagande na šoli: risanje jugoslovanske zastave z rdečo zvezdo in petje partizanskih pesmi. Radi teh dejstev bi po trditvi pisca v vedno večji meri slovenski starši vpisovali svoje otroke na italijansko šolo.

Trditve omenjenega članka niso tako malo pomembne. Vprašanje je, ali so resnične. Tisti, ki imajo stik s slovensko šolo, v prvi vrsti starši, morejo reči, da te trditve niso resnične. Profesorjem in učiteljem bi delali veliko krivico, če bi trdili kar na splošno, da niso sposobni. Ničhe ne more pričakovati, da bodo na kaki šoli vse učne moči enako sposobne. Starši in učenci se bodo vedno pritoževali nad tem ali onim učiteljem. To se godi prav tako, če ne v večji meri, učnim močem na italijanskih šolah. Saj živimo z italijanskimi soseskami z ramo ob ramo in obiskuje marsikateri slovenski otrok italijanske šole. Zato vemo, kaj se ondi godi. Tudi glede učnega programa nima ničhe ničesar očitati našim šolam. V bistvu se ne razlikuje od učnega načrta na italijanskih šolah, samo obširnejši je. Seveda se mladež na naših šolah ne posebno navdušuje za heroje italijanske zgodovine. Toda to za njeno življenjsko bodočnost brčkone ni važno. Najhuji je občutek, da imajo na slovenskih šolah vpliv Titovi emisariji. Bodimo odkritosrčni! Na celnem svetu se Italijani odlikujejo po velikem odstotku članov komunistične stranke, visokem številu oddanih glasov za Togliattija pri volitvah in v Italiji tudi po precejšnjem številu komunističnih profesorjev in učiteljev. Zato Italijani najlaže razumejo naš položaj in morajo priznati, da je razumljivo, da je med našimi profesorji in učitelji marsikak Titov prijatelj. Toda te osebe ne sestavljajo učnega načrta. Sicer pa so na razpolago učbeniki, ki jih je dala za naše šole natiskati ZVU. V teh učbenikih ni nič takega, kar bi dokazovalo kak škodljiv vpliv na učni načrt. Ko se pa omenja risanje zastav z rdečo zvezdo in petje partizanskih pesmi, je treba reči, da se je to res godilo v letih 1946. in morda še 1947. Toda to je že daleč za nami. Takrat je bil tudi položaj naših italijanskih sosesčanov še čisto drugačen. Danes pa — tako se zdi — na slovenskih šolah zlepa ne boste našli risanja zastav z rdečo zvezdo ali petja partizanskih pesmi. Da pa ni brez vsakega vpliva titovskega komunizma na naši šoli, je spet mogoče. Saj šola v gotovi meri ustvarja učitelje in med temi so ljudje raznih nazorov. Ali je na slovenskih šolah vpliv učnih moči, ki so Titu več ali manj zvesti, res tako močan, da to spravlja resen in temeljit pouk na slovenskih šolah v nevarnost, o tem ne gre sodba le piscu »Katoliškega glasa«, temveč v prvi vrsti postavnim oblastem, ki so radi svoje službe dolžne skrbeti za dobro kvaliteto šol. Danes je nositelj te šolske oblasti poseben uradnik, ki ga nam je poslala rimska vlada. Ta uradnik je g. prof. Fadda. Njegova dolžnost je, preiskati, kaka je s tem, kar piše 8. septembra »Giornale di Trieste« o Titovih emisarijih na naših šolah. G. prof. Fadda mora ugotoviti, ali

je radi titovskih elementov res v nevarnosti resnost in temeljitost pouka. Če g. prof. Fadda spozna, da občutki niso utemeljeni, mora zahtevati od časopisa, da prekliče netočno obveščanje. Če pa uvidi, da ima kritika italijanskega javnega mnenja prav, ko se spravlja na slovenske šole, potem pa je g. prof. Fadda radi svoje službene dolžnosti dolžan, odstraniti to, kar bi moglo spravljaati pouk na naših šolah v slabo luč. Seveda smo Slovenci še vedno mnenja, da bi bil za tako delo bolj sposoben slovenski uradnik, ki bi znal pri skrbni za naše šole slovensko misliti in čutiti.

Živimo še vedno v dobi, ko Titoni in Scelbovi ljudje barantajo za Svobodno tržaško ozemlje. Scelbovi ljudje pač gledajo ta trenutek na to, kako bi tržaškimi Slovincem čim več obljubili, a na tak način, da bi potem ne bilo treba ničesar dati. Če bi hotel omenjeni italijanski člankar pisati v tem stilu, bi moral reči: G. prof. Fadda, skrbni, da bodo Slovenci s svojimi šolami čim bolj zadovoljni! Slovenskim staršem pa bi moral klicati: Nikar se ne

bojte, zapisati svoje otroke v slovenske šole! Saj je še vedno verjetnost, da pride semkaj v Trst mati Italija! Ta vam bo dala šol, kar boste hoteli! Zato vsak slovenski otrok v slovensko šolo!

Morebiti pa časi še niso dozoreli, da bi se italijanski novinar povzpel do take narodnostne strpnosti. Ne smemo pa izgubiti vere v bodočnost. Slovenski starši še vedno zaupajo v pravičnost. Nismo izgubili vere, da se bodo uredili v Trstu odnosi med Slovinci in Italijani na podlagi pravičnosti. Pravičnost pa zahteva za vsak narod posebne šole. To se pravi: Slovenski starši pošljejo svoje otroke v slovenske šole, italijanski v italijanske. Na svetu bo vladala pravičnost takrat, ko bodo v slovenskih šolah odklonili italijanskega otroka; ako bi ga starši hoteli vpisati v slovensko šolo, in ko bodo na italijanski šoli odklonili slovenskega otroka, ki bi ga hoteli starši vpisati v italijansko šolo. Ako slovenski starši vpisujejo otroke v italijansko šolo, je to za slovenski narod nesreča. Ako italijanske šole take otroke sprejemajo, je to za italijanski narod sramota.

določili lastne ustave. V slučaju, da bi prišlo do neoboroženega napada, se bodo podpisnice obrambnega pakta posvetovale med seboj o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti.

Ustanovil se bo poseben posvetovalen odbor, ki bo imel nalogo, pogodbo dopolniti ter poskrbeti za vojaške in druge načrte.

Obveznosti, ki jih imajo podpisnice kot članice ZN, ostanejo nedotaknjene, kajti Organizacija združenih narodov ostane še nadalje najvišja organizacija za ohranitev miru in varnosti.

K obramb. paktu pristopijo lahko tudi druge države, ako so v stanu prispevati k ciljem obrambne pogodbe in ako jih ostale članice soglasno sprejmejo.

Vse dokumente obrambne pogodbe bo hranila filipinska vlada.

Pogodba ostane v veljavi za nedoločen čas.

Ob podpisu pogodbe so podale Združene

države posebno »razpisnilno izjavo«, v kateri poudarjajo, da so pripravljene nastopiti samo zoper komunističen napad, vendar obljublajo, da se bodo posvetovale z ostalimi članicami, ako bi prišlo do napada s kake druge, to je nekomunistične strani.

Podpisana obrambna pogodba za jugovzhodno Azijo ni taka, kakor je bila prvotno predvidena. Predvsem so odklonile svoj pristop štiri protikomunistične države Daljnega Vzhoda in sicer Indija, Cejlon, Burma in Indonezija. Poleg tega pogodba ne predpisuje svojim članicam podpisnicam avtomatičnega oboroženega nastopa zoper oboroženi sovražnikov napad. Filipini so sicer to avtomatičnost zahtevali, a niso s svojim predlogom prodrli. Tudi vezi, ki vežejo članice tega pakta, niso tako tesne, kot so na pr. pri Atlantskem paktu, vendar je podpisana pogodba velike važnosti za obrambo Daljnega Vzhoda.

Novo zaganjanje komunizma proti veri

V Sovjetski zvezi že tretji mesec divja najkrvčevitejša ideološka borba proti veri. Pri tem sodelujejo vse množične organizacije, cel državni aparat, zlasti pa državna propaganda, radio in tisk.

Tu je nekaj najnovejših dokazov:

Sovjetska tiskovna agencija TASS, 31. avgusta: »Prezidij Vsesvezne družbe za pospeševanje politične in znanstvene prosvete je sklenil, da bo povečal ateistično znanstveno propagando v državi... Pripravljen je bil načrt za javna predavanja o brezbožnih znanstvenih vprašanjih. Sklenjeno je bilo, da bo šlo še letos v tisk 12 brošur s ponatisnjenimi predavanji o teh vprašanjih.«

RADIO MOSKVA, 26. avgusta: »Sovjetska država vzgaja množice v duhu marksistično-leninističnega svetovnega nazora. Ljudem pomaga do napredne, materialistične znanosti, ki razblinja meglu verskih predstav.«

RADIO ARMENIJA, 25. avgusta: »Vera je temno orodje reakcije... Neumnost je, kar uči biblija, da je Bog ustvaril svet in življenje. Komunistična partija, katere orodje je vsezmagojoči marksistično-leninistični nauk, to je dialektični historični materializem, znanstveno točno lahko predvidi ves bodoči razvoj. Borba naprednih sil proti staremu in umirajočemu, proti reakciji, bo nujno vodila do zmage novega in naprednega, do zmage znanosti nad vero in čiščenjem praznih stvari.«

RADIO VOLGA, 20. avgusta: »Komunistična partija se je vedno borila proti

preživlostim preteklosti, proti buržujski ideologiji. Ta borba je v glavnem usmerjena proti preostankom vere v zavesti sovjetskih ljudi. Borba proti veri pa je lahko uspešna le, če jo izvajamo s politično-znanstveno propagando. Prav ta je med našim vojaštvom močno padla. Zaradi tega so se ustvarili ugodnejši pogoji za porast verskega vpliva v armadi...«

DROBNE NOVICE

Svetogorska kronika in devetdnevica

Ker je tudi 2. izdaja te knjižice že posla, je bilo potrebno izdati 3. izdajo. Castilec svetogorske Matere božje bodo gotovo radi segli tudi po novi 3. izdaji te brošurice, saj Kronika prinaša nove zanimive prispevke o Sv. gori.

Zeleti je, da bi svetogorska knjižica prišla prav v vsako slovensko družino, da bi tudi mladina spoznala to našo svetovno-znano božjo pot, ki je biser vseh božjih poti. Svetogorski zgodovinar med drugim pravi: »Ne pozabimo, da se je Marija prikazala na naši tako zvani gori »Skaluca« preprosti grgarski pastirici Urški in da ji je v milem slovenskem jeziku naročila: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj zida hišo in me prosí milosti!« Zato smo tembolj dolžni izkazovati čast svetogorski Materi božji in širiti njeno čiščenje. Poslužimo se torej svetogorske devetdnevnice, ki je tako pripravljena, da jo lahko vsak doma opravlja. Marija svetogorska bo gotovo, če bomo zapu zapu klicali k Njej, pri svojem Sinu Jezusu izprosila nam potrebnih milosti.«

Knjižica in svetogorske razglednice kot »Spomin na Marijino leto 1954« se dobijo v Katoliški knjigarni v Gorici, v Knjigarni »Fortuna« v Trstu (zraven cerkve Sv. Antona Novega) in pri prireditelju: Peter Flander, Via Cavana 7/III, Trst.

G. poverjeniki se obveščajo, da se za plačilo že prodanih svetogorskih knjižic lahko poslužijo poštne položnice.

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

v via Rittmeyer šte. 13
sprejema od 9 - 13 in 17 - 19

Telef. št. 31813 TRST Telef. št. 31813

Odgovorni urednik: Stanko Stančić
Tiska tiskarna Budin v Gorici

NAŠ MARIJANSKI KONGRES

IN POSVETITEV SRCU MARIJINEMU V ŠTANDREŽU DNE 3. OKT.

V dnevih od 1. do 3. oktobra bomo imeli goriški Slovenci naš marijanski kongres, kjer bomo javno in skupno proslavili božjo in našo mater Marijo v tem marijanskem letu. To in ono pobožnost smo že imeli, a kake skupne proslave, kjer bi z vsemi močmi pokazali svojo vdanost in ljubezen Mariji ter se ji posvetili, nismo še imeli.

Kongres bomo obhajali tako, da bomo po vseh duhovnijah kar najlepše opravili prvi pitek, prvo soboto in rožnovensko nedeljo, sklep kongresa pa bo za vse duhovnije v Štandrežu, kjer je sedež največjega našega dekanata, v nedeljo 3. oktobra popoldne ob 3h. Tam bo veličastna procesija z Marijinim kipom, obnovili bomo posvečenje Marijinemu brezmadežnemu Srcu, nakar bo sledila marijanska akademija.

Natančnejša navodila vam bodo dali vaši dušni pastirji. Nobena duhovnija ne sme manjkati! Pevski zbori, z veseljem sodelujte pri tej naši največji Marijini proslavi! Spored bo objavljen prihodnjič v našem listu.

Sklepi konference na Manili

Manilska konferenca, ki se je pričela 6. septembra, se je v sredo 8. septembra srečno zaključila. Konference so se udeležile tri zapadne velesile (Združene države, Anglija in Francija), dve jugotihomorski državi (Avstralija in Nova Zelandija) in tri azijske države (Pakistan, Siam in Filipini). Namen konference je bil, izdelati pogodbo za kolektivno obrambo jugovzhodne Azije (SEATO) ter jo obenem tudi podpisati, kar se je izvršilo v izredno kratkem času.

Podpisana pogodba, ki ima namen zaustaviti komunistično prodiranje na Daljnem Vzhodu, se nanaša na jugovzhodni del Azije in na južni del tihomorskega ozemlja. Za Laos, Kambodžo in nekomunistični del Vietnama so podpisali poseben protokol, ki razteza obrambo nove obrambne organizacije tudi na te tri države. Obrambna pogodba pa se ne nanaša ne na angleško kolonijo Hong Kong ne na nacionalistično Formozo, tem manj seveda na Korejo in Japonsko.

V predgovoru te pogodbe je poudarjena pravica narodov do samoodločbe, kar pomeni nekako indirektno obsodbo vsakega kolonializma, ki ga ravno komunisti tako radi zlorablajo v svojo propagando. Sicer pa je v Aziji le malo kolonializma, odkar

so Indija, Pakistan, Burma, Cejlon in Indonezija z več kot pol milijarde prebivalstva zadobile svojo popolno neodvisnost. Nastopil pa je nov, vse huji kolonializem, ki je skoro polovico azijskega prebivalstva vkljenil v komunistične okove.

Obrambna pogodba, ki so jo podpisali na Manili, priznava Združene narode za organizacijo, ki mora skrbeti za mir med narodi, obenem pa opozarja vsakega morebitnega napadaleca na edinstvo in složnost tistih, ki so pogodbo podpisali.

Pogodba ima deset členov, ki določajo dolžnosti držav, ki so to pogodbo podpisale. Te dolžnosti bi se dale na kratko takole povzeti: Članice obrambne pogodbe se obvezujejo, da bodo slučajne medsebojne spore na miren način med seboj poravnale ter obenem delovale za utrditve obrambe in politične stabilnosti.

Članice se nadalje obvezujejo, da bodo podvzele gospodarske ukrepe za zboljšanje gospodarskih in socialnih razmer ondnotnih narodov.

Podpisnice priznavajo, da bi oborožen napad na zgoraj omenjeno ozemlje spravil v nevarnost njih lastno varnost ter da bo zato vsaka podpisnica nastopila proti napadu po

Zbirka za „Marijanišče“ na Opčinah

Kmalu se bo začelo novo šolsko leto in z njim drugo leto življenja slovenskega katoliškega vzgojnega zavoda za dijake na Opčinah - »Marijanišče«. Ta zavod nudi slovenski dijaški mladini tako vzgojo, da bodo iz njega izšli verni in narodu zvesti izobraženci. Morda bo med njimi Bog vzbudil tudi duhovniške poklice. Prav je, da se vsi Slovenci zanimamo za ta zavod ter ga s svojimi močmi podpremo. V ta namen bo v času jesenskih kvater nabirka po vseh cerkvah s slovensko službo božjo. Verniki so naproseni, da v podeželskih župnijah prinese ovojnice nazaj na kvatno nedeljo 19. septembra; v mestnih župnijah se bodo ovojnice delile šele 29. sept. in izročale v nedeljo 3. oktobra.

Pomagajmo našim dijakom in ne odrecimo svoj, čeprav skromen dar za Marijanišče!

Myndsenty Daljnega Vzhoda.

Po 18 mesečnem zaporu in zasliševanju skupaj s škofom Fordom, se je 2. septembra 1952 njegova tajnica sestra Joan Marie (Mary C. Ryan iz Bronx, New York) komaj in s težavo, vsa izmučena, bolna, lačna in raztrgana privlekla do meje v Hong Kong ter z zadnjimi naporji s slabotnim glasom povedala strašno storijo mučenja ter počasne smrti škofa Forda v cantonski ječi. Slabotni »škofčiček« (bil je po postavi m 1.60 visok) je umrl od težkega pomanjkanja in boleznij, od mučenja in trpljenja po enem letu neprestanih dnevnih in nočnih zasliševanj, od pretepanja in mraza... Sestra Joan Marie je videla njegov grob, ki se ji je vtisnil v nepozaben spomin mučenca iz prvih časov krščanstva... pri njem je delala svojih zadnjih 13 let kot tajnica, vse do takrat, dokler ni prišla ordeca Neronaova pošast...«

34 let je škof Ford dajal Kitajcem svoje življenje in svojo neumrjočo ljubezen: hranil je lačne, oblačil, zdravil in mladino učil Resnice, vere in dostojanstva in vrednosti človeške osebnosti.

Vendar Frančišek X. Ford je bil od Amerike pozabljen človek Daljnega Vzhoda. Milijoni, katerim je ime nadškofa Stepanca

in kardinala Myndsentya postalo simbol rdeče sramote in svobode, bi nikdar ne izvedeli o njem, če bi se Previdnost ne poslužila sestre Joan Marie. »Ker je škof umrl«, je rekla, »potem rdečim nisem bila več potrebna za satansko lažno propagando v zasmeh vsaki pravičnosti pri zadnji sramotni sodbi, ki so jo pripravljali. S svojo smrtjo jih je škof premagal...« Zato so jo vso izmučeno izpustili, ker so mislili, da živa ne bo nikdar prišla do Hong Konga in tako nikdar vsemu svetu izpričala resnice...

ZADNJE SRAMOTNO PONIZANJE

Sestra Joan Marie je v svojem 18 mesečnem zaporu videla trpičnega škofa le trikrat. Zadnjikrat so ga pripeljali v njeno celico 1. febr. 1. 1952, in 21 dni pozneje je škof umrl. Kar ustrašila se je, ko ga je zagledala: guma kost in koža, vse tresoč se, nezmožen, da bi sam hodil. Oči so mu bile krvavo podplute, da pred seboj ni skoraj nič videl. Obleka, ne obleka, ampak raztrgane cape so se oprijele ranjenega telesa, a po obrazu in rokah so se videle modro krvave lise kitajskega biča. Zastokal je od bolečin; pa o, groza, sestra je kar zamižala, kajti njegovih lepih belih

prednjih zob ni bilo več in iz ust se je ulila kri... Zapetje na obeh rokah je bilo do kosti oguljeno. Vojaka sta ga podpirala, da se ni zgrudil in takrat se je pred njo moral sleči popolnoma in stati drgetajoč od mraza v vsaj nagoti. Samo en pogled na njegovo izmučeno telo in sestra je omedlela... To je bilo zadnje ponizanje... tri tedne pozneje je »mali škof« umrl...

Rdeči so pred redovnicami skrivali škofovo smrt in še naprej objavljali lažnive dokaze zoper »dva največja ameriška špijonca« ter tako s svojo propagando javno smešili vsako pravičnost bodisi pri rdečih satelitih Vzhodne Evrope ali pa sedaj v rdeči Kitajski. In seveda: demokratski State Department ni imel moči, da bi se zmenil za svoje ljudi vse tako dolgo, dokler ni kalifornijski senator William F. Knowland javno napadel in prisilil državo, da se pozanima za svoje državljane, ki trpe in umirajo po komunističnih ječah, trdeč in zagovarjajoč isto načelo, ki so ga že pred letom dni po radiu naznanili katoliški škofje po vsej Ameriki: vlada, ki ne skrbi za dobrobit državljanov, bo propadla in ni vredna zaupanja svojih državljanov, kajti niso ljudje zaradi države, ampak država je zaradi ljudi! Seveda State Department se je le malo zmenil in še manj storil, da bi osvobodil svoje državljane, katerih število je prekašalo sto. Z vsemi so enako ravnali in vsi so enako umirali kakor škof Ford. Zato je Amerikanec Ford tudi nekatoličanom postal simbol pozabljenih jetnikov na Koreji in Kitajski. Toda on je kot predstavnik še višje ideje, ki jo je učil in zagovarjal, bil še posebej zbran za prvo tarčo komunistične lažnive krvave propagande. Kdo bi je mogel biti bolj pripraven za njihove grde namene kakor poštenjak-človek, ki ga je ljudstvo ljubilo in spoštovalo in ki je 34 let preživel med njimi, da ga v svoji komunistični perversnosti čez noč »spremenijo« v največjega »ameriškega špijona«! Celó leto, ko je mati škof že trpel v ječi, je rdeči tisk brizgal nanj žalitve in krive obzidbe in metoda ter način se ni prav nič razlikoval od nekaterih slovenskih komunističnih časopisov v Ameriki, ki so z istim gnójem oblivali naših deset tisoč pobitih fantov, ki so padli za svobodo in vero in Boga, le da je bil jezik drugi. Uradni cantonski časopis »Nam Fong Yat Po«, kar po naše pomeni približno nekaj takega, kakor glas osvobodilnega naroda, je posvetil svoje prve in

Brooklynski mučenec

Gruča 30 rdečih kitajskih vojakov z nasajenimi bajoneti je okorno prikorakala čez most reke Mei v starodavno mesto Kaying na Južnem Kitajskem. Sredi te gruče surovih vojakov so pred seboj porivali dva Amerikanca, ki sta imela roke na hrbtu z bodečo žico trdo zavezane, tako da je kri kapljala iz ran, a konci žic so se nekakjati ovijali nad lakti in rameni ter se zabatali skozi strgano obleko v prsi in obraz.

Ko so dospeli na trgletični trg Kayinga, jih je straža rdeče kitajske infanterije pozdravila z avtomatičnim povsod enakim krikom: »Dol z ameriškim imperiálizmom!«, »Smrt ameriškim špijonom!«. Na komando je njihovo blazno kričanje prenehalo in dva ponosna Amerikanec so izročili rdečim pravičim v pozabo kitajskih ječ... 23. decembra 1950. leta se je na opisani način začelo zadnje poglavje škofa Frančiška X. Forda iz Brooklyna. Za Američane je on s svojo junaško smrtjo postal ameriški Stepanec ali ameriški kardinal

S T R Ž A Š K E G A

Dijakinjam v Trstu

V soboto zjutraj prejšnji teden je bil zaključen I. tečaj duhovnih vaj v ul. Bezenghi. Udeležilo se je 43 tržaških deklet 3dnevni zaprtih duhovnih vaj. Z nasmejanimi obrazi so odhajale s sklepom, da za prihodnje leto še drugim pokažejo pot do bogatega veselja. Med udeleženkami je bilo $\frac{2}{3}$ zelo mladih deklet iz mesta in okolice.

Voditelj duh. vaj, g. prof. P. Slapar je z mirno, a prepričevalno besedo mlada srca ogreval za bogato, nadnaravno življenje, ki mora donášati sadove tudi v apostol. delu za bližnje.

Dijakinje! Sedaj je vrsta na vas, da pokažete, koliko cenite sebe in svoje kršč. ideale.

V ponedeljek, 20. sept. zvečer ob 6.30 se prično duhovne vaje za vas in sicer pri sestrah v ul. Ginnastica 79. Trajale bodo le 2 polna dneva. S seboj prinesite: 2 rjuhi, krišarico, servieto. Vzdruževalnina 1650 lit. Čas za priglasitev je do nedelje 19. sept. — Gg. asistentje, obvestite prizadete!

Se razume, da morejo priti k tem duhovnim vajah tudi druga dekleta, zlasti ker jih je bilo nekaj za I. tečaj odklonjenih radi pomanjkanja prostora.

Vodstvo Slov. dij. zv.

Zlata maša na Proseku

Prosečani so obhajali v nedeljo, na praznik imena Marijinega, dvojno slavlje. Dopolodne ob deseti uri in pol je pristopil k oltarju preč. g. župnik Josip Križman kot zlatomašnik, obdan od dveh zlatomašnikov, preč. g. Skabarja in preč. msgr. Ukmarja ter bližnjih sosednih sobratov. Zapeli so mu pod vodstvom prof. Zupančičeve njegovi pevci, ki jim je sam kot poseben ljubitelj glasbe in pevovodja posvetil izredno skrb svojega več kot tridesetletnega uspešnega službovanja v župniji. Zlatomašniški govor sta govorila v obeh deželnihih jezikih preč. p. Roman Tomine, ki je pripravil na to pobožnost s posebno tridnevno, in p. Husu, doma s Proseka, redovnik brezmadežnega Spoč. Marijinega v Rimu. Zelo ganljiva slovesnost je privabila ogromno število vernikov od blizu in daleč. — Popolne pa se je vršila procesija z Marijinim kipom kot zaključek slovesnosti Marijinega leta v župniji. Kip je prenašalo šestnajst mladih fantov, v sprevedu je velika množica s petjem in molitvijo častila Marijo. Zlatomašnik je hotel počastiti nebesko Kraljico na ta način, da je spet sedel za orgle in v cerkvi sam vodil petje sredi svoje drage pevke družine. Gospodu jubilanu voščimo še dolgo in prijetno potovanje po tej božji zemlji — v svojem življenju je že mnogo prepotoval — in še mnogo let uspešnega pastirovanja in orgljanja na slovenski obali Jadranskega morja.

Bazovica

6. septembra obhajamo obletnico usmrtnice narodnih mučencev — bazovskih žrtev. Ti niso padli za politično ideologijo, rdečo ali rumeno, temveč za narodne ideale. Bili so narodnjaki in kot take njih narod slavi! Zato holi vsakega pravega Slovence, ko se hodijo pajašit na kraj ustrelitve fratelanči govorniki in si hočejo še nadalje ohraniti srajco narodnjakov, dokler bo to še neslo. Zato se jim množice ne pridružujejo več. Slovence poroma najraje sam ali v mali družbi iskrenih Slovencev na kraj mučeništva, da se tam laže zamisli v usodo svojega naroda, v njegove boje in trpljenje, ter pred Bo-

goduvedne članke obrekovanju in izmišljenim obtožbam. Njegova sestra moskovska »Pravda« pa je kakor papagaj ponavljala obtožbe zoper Ameriko.

PRVI V MARYKNOLL

Za škofovo požrtvovalno delo bi nihče ne zvedel, razen vsemogočnega Plačnika, če bi za to rdeči sami ne poskrbeli ter prav njega izbrali za »najhujšega« sovražnika izmed vseh pozabljenih Amerikancev Daljnega Vzhoda. Po besedah apostolskega delegata je na ta način postal eden izmed najpomembnejših škofov vse Kitajske!

Ko se je rodil mladi Frank je bil njegov oče v Brooklynu eden izmed glavnih urednikov Irish World (Irski svet), časopisa, ki se je v Ameriki boril za pravice in svobodo irskega naroda v Evropi. V Fordovi hiši so se sestajali vsi veliki irski emigranti in borci, laiki kakor duhovniki. V taknem navdušenem okolju je Frank zrasel in lepega dne, ko je v katedralnem kolegiju (Cathedral College — škofijska gimnazija) slišal predavati Fathra Jamesa Walsha, ki je takrat ustanovljal novo ameriško misijonsko družbo Maryknoll, se je

gom obljubi, da bo ostal zvest narodu, v katerega ga je sam Bog položil. Komunistično časopisje oznanja vsako leto spored proslave in vsakokrat vtakne tudi sv. mašo za bazoviške žrtev. Tako hoče pokazati svojim pristašem, ki so še zvernici, da ni res, da so od vere odpadli. Še so za verske obrede — seveda naj se jih svobodno udeleži, kdor hoče. Mi farani pa pribijemo, da sv. mašo oznani vsako leto g. župnik eno nedeljo pred spominskim dnevom na svojo pobudo. Zato sv. maša ne spada v »njihov spored«. Dejstvo, da se sv. maše »gorečniki« ne udeležijo nobeno leto, je najboljši dokaz, da sv. maša ni na sporedu njih proslave. Farani čutimo dolžnost, da se brez pobude od zunaj spominskih bazovskih žrtev, molimo za njih večni mir, ter sebi izprosimo dar stanovitnosti in zvestobe do svojega naroda.

8. septembra — na praznik Marijinega rojstva — obhajamo pri nas obletnico romanja fatimske Matere božje po S.T.T. Zvečer se zberemo v prostorni cerkvi in se po lepi molitvi rožnega venca in po govoru v velikem številu uvrstimo v procesijo, ki naj bo izraz naše vdane ljubezni do Marije. Tako je bilo tudi letos, ko obhajamo že peto obletnico. Vreme je pripomoglo, da je slovesnost zelo lepo izpadla. Udeležba je bila nad vse zadovoljiva. Skoraj vsaka hiša je poslala tega ali one-

Z G O R I Š K E G A

Šolske vesti iz Gorice

Šolsko skrbništvo v Gorici sporoča, da ima na vpogled »Uradni liste št. 204 z dne 6. sept. 1954, ki vsebuje urnik (spored) pismenih, grafičnih in pism. — grafičnih nalog konkurzov za mesta na srednjih šolah, razpisanih z ministrskim dekretom z dne 22. 5. 1953.

Šolsko obvestilo

Na šolah s slov. učnim jezikom gorškega okrožja se bodo vršili popravni izpiti čez 1., 2. in 4. razred dne 20., 21. in 22. septembra 1954, izpiti čez 3. in 5. razred pa po sledečem redu:

20. in 21. septembra 1954 v Krminu (Plešivo);

22. in 23. sept. 1954 v Steverjanu, na Valerjšču, v Skriljevem (za Skriljevo in Mirnik);

23. in 24. sept. 1954 v Gorici, ul. Croce, ulica Randaccio, Standrež, Podgora, Pevma.

24. in 24. sept. 1954 v Jazbinah.

Vpisovanja se bodo vršila od 20. do 30. septembra 1954.

Otroci rojeni 1. 1948 (za prvi razred) so dolžni predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju kozice in proti davici.

Šolska maša bo 2. oktobra; redni pouk se bo pričel 4. oktobra ob 8.30.

Šolsko obvestilo

Na šolah s slov. učnim jezikom doberdobskega okrožja se začnejo popravljajni izpiti v ponedeljek dne 20. septembra 1954 in končajo dne 25. sept. 1954.

Prvi, drugi in četrti razred ima popravne izpite dne 20. in 21. t. m. na vseh šolah, razen Sovodenj, Rupe in Ronk, ki imajo iste dne 22. in 23. 9.

V tretjem in petem razredu pa bodo izpiti po sledečem redu:

20. in 21. sept. 1954 v Sovodnjah, v Rupi in Ronkah;

ga družinskega člana. Škoda le da niso ti zastopniki v veliki meri tudi moškega spola. Nekaj pa jih je le bilo: to so bili zlasti tisti fantje, ki so ob Mariji korakali in peli. Ti fantje lepo izpovedujejo svojo vero in se ne zmenijo za tiste, ki se ob takih prilikah »pogumno« umaknejo s ceste ob pravem času. Govornik g. Grmek je številnim materam poudaril, da morajo one predvsem živeti iz vere, če hočejo, da bodo njihovi otroci šli v življenju po pravi poti, častni in večni sreči naproti...

Gročana, Pesek, Draga ter Botač

Dne 19. septembra — v nedeljo — po sv. maši bo slovesno blagoslovljen zvon za našo novo cerkev Brezmadežne na Pesku. Zvon bo začel vabiti vernike k službi božji 3. oktobra na rožnovensko nedeljo, ko bo cerkev blagoslovljena in se bo v njej prvič darovala sv. maša. Nestrpo čakamo ta dan in že sedaj vabimo vse prijatelje in znanca na to izredno slovesnost.

Drž. industrijski strokovni tečaj s slov. učnim jezikom v Dolini

Vpisovanje se vrši vsak dan od 9. do 11. ure do vključno 25. t. m. Starše vabimo, da pohite z vpisovanjem svojih otrok in ne odlašajo na poslednje dni vpisovanja.

Glasbena šola

Vpisovanje gojencev v Glasbeno šolo Slov. prosv. Matice se prične dne 20. t. m. in traja dnevno do prekllica od 10. do 12. ure v ulici Machiavelli št. 22-II. nadstr.

Z G O R I Š K E G A

21. in 22. sept. 1954 v Doberdolu, 5. razred, in v Dolu;

22. in 23. sept. 1954 na Vrhu in v Tržiču (Monfalcone);

24. in 25. sept. 1954 v Doberdolu, 3. razred, v Jamljah in v Gabrijah.

Vpisovanje se bo vršilo od 25. do 30. na vseh šolah.

Otroci rojeni 1. 1948 (za prvi razred) so dolžni predložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju kozice in proti davici.

Jazbine

NOVI ZVONOVİ

Ena želja se nam je izpolnila: Novi zvonovi so že v Gorici! Čakajo, da jih bo kam obesiti. Radi bi jih potegnili kar v novi zvonik. Pa bo treba le zložljivi oder pripraviti in zvonove obesiti pri tleh. Radi bi jih čimprej slišali. Zadeva nove cerkve se prepočasi rešuje.

TOČA

Toča nas je 8. sept. že drugič oplazila. Obakrat na praznik (sv. Petra in Pavla in Mali Šmaren). Dasi nam je za škodo hudo, si skušamo vzeti nauk in opomin: »Posvečuj Gospodov dan!« Priznamo, da nam ne gre prav z jezika Johov izrek: »Gospod je dal, Gospod je vzela: bōdi...« Za naprej bo dobro, ravnati se po zgledu prednikov, ki jih ni niti dež pripravil do tega, da bi pokošeno travo spravljali, češ: »Bog je zmočil, Bog bo posušil! Ob nedeljah pa ne bomo delali!« Bodimo vsi bolj zvesti izpolnjevalci božjih in cerkvenih zapovedi, ter zaupajmo bolj v božjo pomoč in v Marijino varstvo nego v streljanje proti toči!

NOVA POT

Predelava se pot iz Jazbin v Steverjan. Bajē bo to delo stalo osem milijonov. Splošna sodba je, da bi se morale s tem denarjem popraviti tudi ostale jazbinske

ne pomladie. Tam je imel svojo »skatedralo«, kmetsko in ljudsko šolo, samostan za sestre, dočim je sam stanoval v najeti in plačni sobici. V škofiji je imel devet milijonov ljudi ter je podolgem in počez prejahal goratih 35 tisoč kvadratnih milj obiskujoč svojih 17 misijonskih postojank.

Toda 1946. leta se je začela beda med njegovim ljudstvom. Množice lačnih in sestradanih, ki so jih komunisti vsega osvobodili, so se valile skozi misijon in škof Ford ni bil nikoli praznih rok. Da bi vsaj zaposlil svoje farane, je začel graditi večje cerkve iz glinaste opeke, ki pa so jo rdeči napol dokončano spremenili v sodno dvorano za svoje krvave razprave. Velika sedem nadstropna pagoda s križem je bila komaj dokončana in je vsebovala za cel okraj dragocene električne stroje in vodovodne naprave za vso okolico, pa... rdeči gverilci so tudi to uničili. Lakota je strašno morila deželo. Na svojih misijonskih potovanjih je škof enkrat naletel na 129 trupel sestradanih od pomanjkanja.

(Nadaljevanje)

občinske poti, kakor je bilo določeno. Tako pa bodo še dalje ostale razdrapanne. Kar so se popravile z robotami vaščanov, pri tem je večinoma ostalo.

ROMANJE

Na praznik Marijinega imena 12. sept. smo poromali na Staro goro in v Barnas. Bila nas je polna korijera, okrog 40 oseb, kar je četrtina vseh faranov. Spovedovanje in sv. obhajilo smo opravili doma na predvečer in zjutraj. Dasi smo se priglasili, vendar smo morali na Stari gori spreminiti program. Voditelj romarjev iz videmske okolice je zadnji hip telefonično spremenil urnik, imel v svetišču peto latinsko mašo, nagovor in drugo. Morali smo se združiti z ljubimi Sovodenjci (skupaj 110+40=150), ki so tudi isti dan prišli gor. Tako smo imeli ob 11h skupno farno mašo z domačim petjem. Niso nam pa privoščili niti tiste pol urice. Po mašnem obhajilu je že prišel iz zakristije glasnik, napovedal zadnji pozdrav Mariji, po laško, in kar urezal koralne latinske litanije. Tako niti pravega zaključka maše nismo imeli. Brž je bil storjen sklep, da popoldne še pozdravimo Marijo Starogorsko, potem pa gremo v Barnas k Mariji, Tolažnici žalostnih! Na Stari gori nam je za slovo lepo govoril mirenski rojak p. Ozbat, ki je blagoslovil tudi spominke.

V Barnasu smo imeli prav domače pete litanije in blagoslov. Iz sreā nam je govoril č. g. Hvalica. Sklenili smo, da se bomo še vrnilo.

Sovodnje

8. septembra nas je obiskal preč. gospod Stanko Pavlin, misijonar z Japonske. Na župnijskem dvorišču je pred številno množico govoril, razlagal slike in spravil vse v čudovito razpoloženje zlasti z mojstrsko podanimi japonskimi pesmimi; nekatere je moral ponoviti. S spominskimi podobiciami v kitajščini smo se poslovlili od priljubljenega misijonarja.

12. septembra pa so nas kar tri korijere peljale k nebeski Materi — na Staro goro. To je bilo že peto letošnje romanje; Marija pač vedno privlačuje. Obiskali smo tudi znamenito Landarsko jamo z njenimi zgodovinskimi znamenitostmi in pa Marijino svetišče Tolažnice žalostnih v Barnasu, kjer smo imeli popoldansko pobožnost z lepim govorom tamkajšnjega gospoda Hvalice. Ogledali smo si še patriarhov prestol v Čedadu in zapeli nekaj pesmi v prelepi Marijini cerkvi »Roža skrivnostna« v Krminu. — Z nami je bil tudi g. misijonar Pavlin in nam oživil s pestrnim petjem in dobro voljo. — Marija naj nas vse blagoslovi s svojim ljubljnim Sinom in naj Ga prosi za dober uspeh svetega misijona, ki bo meseca novembra.

Sklep Mar. tedna v Gorici

Prihodnje nedeljo 19. sept. bo sklep Marijinega tedna, ki ga je organiziral Slov. tretji red v Gorici. Zjutraj ob 6. uri bo sv. maša s skupnim sv. obhajilom v stolnici. Sv. mašo bo daroval č. g. p. Odilon, ki vodi Mar. teden. Popoldne pa bo shod

Tretjega reda, pete litanije in blagoslov ob 4h pri Sv. Ivanu. Vabljeni so tudi ostali verniki.

Romanje

Apostolstvo molitve vabi vse Marijine častilce na romanje v Barnas in Staro goro v nedeljo 26. 9. Odhod ob 6.30 zjutraj s Travnika v Barnas, kjer bo takoj tih sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Nato zajtrk. Ob 10h peta sv. maša in potem kosilo in malo razvedrila. Popoldne blagoslov na Stari gori. Odhod s Stare gore ob 6h zvečer, nakar se pomudimo še malo v Krminu. Vrnitev v Gorico ob 8h.

Pozdravi

Pred odhodom v daljni Čile podpisani pozdravljamo preko »Katoliškega glasa« vse sobegunce iz taborišča pri Sv. Soboti v Trstu in na Proseku in jim želimo, da bi tudi oni čimprej odpovali v novi svet.

Ob tej priliki se tudi iskreno zahvaljujemo upravi »Katoliškega glasa«, ki mi je vse doslej pošiljala brezplačno svoj časopis,

Golec Franjo

Marijino zmagošlavje na Sv. gori

Kot smo že poročali, je bilo dne 8. sept. na Mali Šmaren napovedano na Sv. goro veliko romanje vseh Primorcev. To se je tudi izvršilo in sicer z najlepšim uspehom. Udeležencev je bilo nadvse veliko, nad 10 tisoč. Med njimi je bilo posebno veliko mladine. Prišlo je tudi okrog 40 duhovnikov. Spovedovanje se je vršilo vso noč. Drugo jutro je pa bilo sv. obhajil brez konca. Poročilo pravi, da so že ob 7. uri zjutraj našeli nad 6 tisoč obhajil. Svetogorska Kraljica je tako zopet pokazala, da še vedno vlada v sreih vernih Primorcev skupaj s svojim Sinom.

Kronanje M. B. v Tržiču

V nedeljo 25. sept. se bo izvršilo slovesno kronanje M. B., ki se časti v baziliki Marcelliana v Tržiču. Za to priliko pride v Tržič kardinal Celso Costantini, ki je bil pretekli mesec julij na Barbani. Baziliko upravljajo očetje frančiškani.

Strahovit potres v Alžiru

V noči 8. septembra je področje Alžira prizadel strahovit potres, ki je trajal 12 sekund. Mesto Oransville je v ruševinah, prav tako je do tal porušena več vast in radi razpok, ki so nastale na jezovih umetnega jezera pri Qued Foida, je bil preplavljen velik del tega ozemlja. Ker je potres zalotil prebivalce v spanju, je število žrtev še večje. Iz pristojnih virov javljajo, da znaša do sedaj ugotovljeno število žrtev potresa 1.287 mrtvih. Potresni sunki niso še prenehali, zato ljudje beže na prosto. Francoska, angleška in ameriška letala neprestano prevažajo živila in zdravila za prizadeto prebivalstvo.

DAROVI ZA MARIJANISCE
NA OPCINAH

Albina Krašček - 8.000 lit.
Hvala!

OBVESTILO

TVRDKA G. KERŽE

TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radiosprejemnike, glasbila, pisalne, sivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike - Frigideires, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjaveč namizni pribor, porcelan, bicikle, motoscooters itd, itd., Vas vljudno vabimo, da se zglasite osebno ali pismeno pri nas na zgornjem naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!

DARILNE POŠILJKE

naročajte samo pri stari, svetovnoznan, v tej stroki specializirani tvrdki vašega zaupanja

CITRUS

IMPORT & EXPORT

Lastnik: Aleksander Goljevšček

TRST - Ul. Torrebianca 27 - Telefon 2-44-67 - Poštni predal 522

kjer boste najsolidneje postreženi.

Poleg živil pošiljamo tekstilno blago, namizni pribor, porcelan, radijske aparate, bicikle, motocikle, motoscootere, harmonike in druga glasbila, pisalne in računske stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike (frižidere), gospodarske stroje in sploh vse za gospodarstvo in gospodinjstvo.